

บทความวิชาการ

แนวคิด “คนขึ้นเกียจ” ปกากะญอคนรุ่นใหม่ แห่งบ้านหนองเต่า ตำบลแม่ฮีบ อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่¹

ปิยนถ สรรพา²

¹ การศึกษาค้นคว้าอิสระดีเด่น หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (บัณฑิตอาสาสมัคร) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554

² บัณฑิตอาสาสมัคร รุ่นที่ 43 ประจำปีการศึกษา 2554 สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาและนำเสนอแนวคิด “คนชี้เกี้ยว” ซึ่งเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากปกาเกอะญอคนรุ่นใหม่กลุ่มหนึ่ง ชาติพันธุ์คนชายขอบแห่งเทือกเขาสูงดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่พวกเขาได้นิยามและสร้างแบบแผนการดำเนินชีวิตตามแนวทางที่เรียกกันว่า “วิถีคนชี้เกี้ยว” ขึ้นสว่นกระแสค่านิยมของสังคมส่วนใหญ่ ที่สร้างคำคู่ตรงข้ามกับ “คนขยัน” ในระบบทุนนิยมอันแฝงนัยของการปฏิเสธและต่อต้านความเชื่อและค่านิยมร่วมของสังคมบริโภค โดยแนวคิดนี้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างตัวตนของพวกเขา อันนำมาซึ่งการยอมรับและสร้างพื้นที่ขึ้นอย่างชอบธรรมและมีศักดิ์ศรีให้กับวิถีการดำเนินชีวิตอย่างพวกเขา แนวคิดนี้เสมือนหนึ่งเป็นเครื่องมือต่อกรแนวทางการพัฒนา ตามกระแสหลักของภาครัฐที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของปกาเกอะญอ และแนวคิดถูกสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการชะลอการพัฒนาที่เร่งรัดทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่เติบโตเร็วจนเกินไป จนส่งผลกระทบถึงวิถีชีวิต ความสัมพันธ์ในชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นต้นกำเนิดชีวิตที่พวกเขาหวงแหน

คำสำคัญ: คนชี้เกี้ยว, ปกาเกอะญอ, การใช้ชีวิตให้ช้าลง, บัณฑิตอาสาสมัคร